

Буд Лунга

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

ΕΤΟΣ ΚΣΤ'.

ΑΡΙΘ. 28



ΑΔΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 14 ΙΟΥΛΙΟΥ 1906

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὄθωμαν. κράτος μετ' ἑξήκ. ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κληρὸν καὶ τοὺς δημοδιδασκ. 3
ἐν τῇ ἐξωτερικῇ φράγᾳ χρυσᾷ.....25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΙΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιγραμματ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Διωγμὸς ὀρθοδόξων—Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά—Ἐπιστολαὶ ἐξ ἐπαρχιῶν—Ν. Γλουμποκοδόσκη· Τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀποστόλου Παύλου—Αἱ θρησκευτικαὶ πεποιθήσεις τοῦ Κεπλέρου—Ἐγγράφα Ἱεροθέου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας—Δικαστικαὶ ἀγγελίαι.

ΔΙΩΓΜΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ

Ἀλλεπάλληλα γράμματα ἐκ Βάρνης ἀγγέλλουσιν ὅτι ὁ κατὰ τῶν ὀρθοδόξων διωγμὸς ἐπιτείνεται παρ' ἡμέραν, ὁ δὲ σάλος ὁ ταραττων τὴν ἐλληνικὴν ὀρθόδοξον κοινότητα δυσκόλως θέλει κοπάσει ἂν μὴ ἡ τοῦτον ἀνεχομένη βουλγαρικὴ κυβέρνησις ἀναλάβῃ νὰ περιστείλῃ τὰς ἀγρίας ὁρμὰς τοῦ λεγομένου ὄχλου. Πρὶν περιέλθωσιν εἰς ἡμετέραν γνῶσιν αἱ τελευταὶ ἐν Βάρνῃ πραγματικῶς ἱερόσυλοι πράξεις, ἔσπευσεν ἐγκαίρως ὁ «Χρόνος» τῶν Παρισίων νὰ μεταδώσῃ ἡμῖν τὰ τηλεγραφικῶς αὐτῷ γνωσθέντα ἀνδραγαθήματα τῶν ἀπὸ τῆς ὀρθοδοξίας ἀπεσπασμένων βουλγάρων, οἵτινες συνεχίζουν τὸν διωγμὸν κατὰ τῶν τῇ Μ. Ἐκκλησίᾳ προσκειμένων καὶ ἐν τῇ βουλγαρικῇ ἡγεμονίᾳ καὶ τῇ τοπαρχίᾳ τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας τὴν ἐλληνικὴν λαλούντων γλῶσσαν. Κατελήφθη ὑπὸ τοῦ λεγομένου «ὄχλου» τῆς Βάρνης, πρὸ δέκα μόλις ἡμερῶν, ὁ ναὸς τοῦ ἁγίου Νικολάου, ἀνήκων εἰς

τὴν ὀρθόδοξον ἐλληνικὴν κοινότητα καὶ, συμπληρουμένης τῆς ἀρπαγῆς πάσης κοινῆς ἐλληνικῆς ιδιοκτησίας, συλλαλητήριον τῇ 5 ἰουλίου συνελθὼν ἐν Βάρνῃ ἀπεφάσισε νὰ καταληφθῇ καὶ τὸ Νοσοκομεῖον τοῦ αἰμνήστου Παρασκευᾶ Νικολάου, ἂν μὴ θελῇ νὰ παραδώσῃ αὐτὸ προθύμως ἡ κοινότης, εἰς τὴν ἀνήκει.

Τὰ τολμώμενα σήμερον ἐν Βάρνῃ τυγχάνουσι πρωτάκουστα. Ἐπιτρέπει ἡ βουλγαρικὴ κυβέρνησις εἰς τὸν «ὄχλον» νὰ συνέρχεται δημοσίᾳ, νὰ λιθοβολῇ ἀρχιερεῖς, νὰ δέρῃ ἱερεῖς, νὰ ἀπειλῇ ὅτι θέλει πυρπολήσῃ τὴν ἐλληνικὴν ὀρθόδοξον συνοικίαν, νὰ πραγματοποιῇ τὰς ἀπειλάς τῇ 3 τοῦ μηνὸς τούτου, καίων μίαν οἰκίαν, νὰ καταλάβῃ ναὸν, ἀνήκοντα εἰς κοινότητα, ἥς τὴν ὑπόστασιν καὶ τὰ δικαιώματα συνθῇ καὶ διεθνεῖς ἀναγνωρίζουσι, νὰ καταλαμβάνῃ νοσοκομεῖον οὐχὶ ἀνήκον αὐτῷ. Καὶ ἡ ἀνεπτυγμένη κυβέρνησις τῆς Α. Ὑ. τοῦ πεφωτισμένου ἡγεμόνος Φερδινάνδου, ἀντὶ νὰ ἐμποδίσῃ ἀρπαγὰς καὶ ἱεροσύλους—περὶ τιμωρίας οὐδεμίᾳ γίνεται σκέψις—ἀπὸ τοῦ ἔργου, διορίζει φύλακας στρατιώτας πρὸ τῶν θυρῶν τοῦ γραιικοῦ νοσοκομείου, καὶ εἰς αὐτὸν τὸν οἰκονόμον τοῦ νοσοκομείου τὴν εἰσοδὸν ἐμποδίζοντας. Ἀνεχομένη τὴν ἀρπαγὴν ναοῦ, ἀνήκοντος ἐτέρα κοινότητι, ἐπιτρέπει, δυστυχῶς, εἰς τὸν «ὄχλον» νὰ καταστρέ-

φη εἰκόνας ἱεράς, νὰ διαρπαῖζῃ τὰ Εὐαγγέλια (ἐλληνοιστὶ γεγραμμένα), νὰ παραρρίπτῃ τὰ ἱερὰ σκεύη. Ἀπέναντι τούτων τῶν βεβηλώσεων ὡχριᾷ βεβαίως ἡ ἀποτολμηθεῖσα μετονομασία τοῦ νχοῦ ἀπὸ ναῦ ἁγίου Νικολάου εἰς ναὸν ἁγίων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου.

Οὕτως, ἀπὸ τῆς 3 ἰουνίου μέχρι τῆς 10 ἰουλίου, οἱ ἐκπληκτοὶ ὁμογενεῖς ὀρθόδοξοι τῆς Βάρνης παρίστανται θεαταὶ διωγμοῦ φρικτοῦ, σκοπὸν ἔχοντος τὴν ἐκμηδένισιν τῶν ἐλλήνων ὀρθοδόξων, ὡς τε κοινότητος καὶ ὡς ἰδιωτῶν. Ἀλλ' αἱ ἰδιότητες αὐταὶ εἰσιν ἡγγυημέναι ὑπὸ τοῦ διεθνοῦς δικαίου, ὡς ἰδιῶται δὲ καὶ κοινότητες οἱ Ἕλληνες ὀρθόδοξοι καὶ οἱ τοῖς τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας καὶ τῆς Βουλγαρίας νομοταγέστατα φερόμενοι μέχρι σήμερον ἐπὶ εἴκοσιν ὀκτῶ ἔτη οὐδεμίαν ἐνόχλησιν παρέσχον εἰς τὰς τοπικὰς ἀρχάς, οὐδεμίαν ἀφορμὴν παραπόνων, παρατηρήσεων, ἐπιτιμήσεων, ἐλέγχων. Ἐχουσι ναοὺς ἰδίους, ἔχουσι καὶ σχολὰς, ἔχουσι νοσοκομεῖα. Τί περνοῦσιν εἰς τὴν κυβέρνησιν τοῦ πεφωτισμένου ἡγεμόνος Φερδινάνδου πάντες οὗτοι, ὡς τε κοινότης καὶ ὡς ἰδιῶται; Τί περνοῦσιν οἱ ναοί, αἱ σχολαί, τὰ κοινωφελῆ καθιδρύματα; Διδάσκουσι κατὰ τῶν καθεστώτων; ἢ κηρύττουσι κατὰ σχίσματικῶν; ἢ θεραπεύουσιν ἀμελῶς αὐτοὺς καὶ μετ' ἐπιμελείας τοὺς ὀρθοδόξους; Δόξα τῷ Θεῷ ἡμῶν, οὐδεμία τοιαύτη κατηγορία διευτυπώθη, γνωστὸν δὲ διὰ τῶν αἰώνων ὅτι οἱ ὀρθόδοξοι Ἕλληνες προσήχθησαν γενναιοφρόνως καὶ χριστιανικώτατα καὶ πρὸς αὐτοὺς αὐτῶν τοὺς ἀπηνεῖς διώκτας.

Οὐδὲν κατὰ τῶν ὀρθοδόξων Βάρνης ἔχει παράπονον, οὐδὲν παράπονον ἔχει κατὰ τῶν ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ ὀρθοδόξων ἡ βουλγαρικὴ κυβέρνησις. Ὁρεῖλουσα καὶ νὰ φυλάττῃ καὶ νὰ ἐκασφαλίζῃ τὰ τε κοινὰ καὶ τὰ ἰδιωτικά δίκαια, λυπηρὸν ὅτι ἀπὸ πέντε ὅλων ἐβδομάδων ἐπιτρέπει εἰς τὸν «ὄχλον», ἥτοι πάντας τοὺς βουλγάρους, Βάρνης σκηνὰς ἀξίας σκοτεινῶν χρόνων καὶ μισαλλοδόξων αἰώνων. Ὅταν δὲ ἀριθμῆται ὁ «ὄχλος» οὗτος εἰς δεκαχιλιούτους εἰς μίαν μικρὰν πόλιν, φρονοῦμεν ὅτι «ὄχλος», ἀγγλίνωτες καὶ ἀπαίδευτος ὄγκος, ἀποτελεῖ τὸ σύνολον τῶν κατοίκων, ἡ δὲ ὁμογενὴς ὀρθόδοξος ἐν Βάρνῃ κοινότης ἐρμαίεν γίνεται τάξεως σύρρακος πολιτῶν, μήτε νόμον εὐλαβομένων—περὶ Θεοῦ καὶ ὁρησκείας οὐδεμία φροντίς—μήτε τὰς διαταγὰς τῆς ἀρχῆς σεβομένων. Ἀλλ' ἄρχοντες καὶ λαός, οἱ μὲν ἀνεχόμενοι, οἱ δὲ μένοντες ἀτιμώρητοι, ἤρξαντο διωγμοῦ κατὰ πάντων τῶν ἐν Ἀνατολ. Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ ὀρθοδόξων, πιστῶν ὑπηκόων τῆς Α. Α. Μ. τοῦ σουλτάνου, οὗ φέρουσιν ὑψηλὸν βεράτιον οἱ ἐν ταῖς

τοπαρχίαις ταύταις ὁμογενεῖς. Ἐλπίζομεν ὅτι αἱ κατὰ τῶν ἀρπάγων καὶ τῶν ὀχλοκρατουμένων ἔντονοι παρὰστάσεις τῆς σεβαστῆς αὐτοκρατορικῆς κυβερνήσεως καὶ αἱ ἐνέργειαι τῆς ἐπὶ τούτῳ σχηματισθείσης, ὑψηλῇ ἐπινεύσει, ἐπιτροπῆς, ἥς προεδρεύει ὁ ἔξοχ. ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς Μεμδούχ πασᾶς, θέλουσιν ἀποδώσει τὸ δίκαιον τοῖς ἀδικουμένοις καὶ πάσχουσιν, οἵτινες δι' οὐδένα λόγον ἕτερον καταδιώκονται, ἢ διότι πνευματικὴν μὲν ἀρχὴν ἀναγνωρίζουσι τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην, οὗ τὸ ποίμνιον ὑπ' ὀρθοδόξων μόνον ἀποτελεῖται, λαλοῦσι δὲ τὴν γλῶσσαν ἐκείνην, δι' ἧς εἰς πάντα τὰ ἔθνη καὶ πάσας τὰς φυλάς καὶ εἰς αὐτὴν τὴν βουλγαρικὴν ἐκηρύχθη τὸ Εὐαγγέλιον, οὗ τὴν διδασκαλίαν ἀθετοῦσιν οἱ ἐν Βάρνῃ καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ἀνατολ. Ρωμυλίας καὶ Βουλγαρίας ἀτακτοῦντες ὄχλοι.

Τὰ γραφέντα ἐν ἑλληνικῇ ἐφημερίδι τῆς Αὐστρίας περὶ συμβάσεως συναφθείσης δῆθεν τῷ 1888 μεταξὺ Πατριαρχείων καὶ βουλγαρικῆς κυβερνήσεως εἰσὶν ὅλως ἀνυπόστατα. Τῇ 19 δεκεμβρίου 1889, ἐγένετο ἡ ἐκλογὴ τοῦ μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως κ. Φωτίου ἐν δὲ τοῖς πρακτικοῖς τῆς ἱερᾶς Συνόδου οὐδὲ λέξις ἀπαντᾶται περὶ συμβάσεως καὶ συνεννοήσεως, οἷαν καταγγέλλει ἡ ἐφημερίς αὕτη ἀλλ' οὐδὲ ἐκ τῆς μετὰ ταῦτα κρατησάσης πράξεως οὐδαμοῦ ἀνακαλύπτεται τοιοῦτη σύμβασις.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος. — Τῷ παρελθόντι σαββάτῳ πρὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου παραστάς ὁ θεοφιλ. ἐψηφισμένος Βελλᾶς κ. Σπυριδὼν νύχαρίστησεν ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ αὐτοῦ, κατελθόντων δ' εἰτα τῶν σεβ. συνοδικῶν ἐν τῷ πατριαρχ. ναῷ ἐγένετο αὐτῷ τὸ μέγα μῆνυμα καὶ ἡ νεομισμένη εὐχαριστία.

Ἐθνικὰ Φιλανθρ. Καταστήματα. — Κατὰ τὴν γενομένην τῇ παρελθούσῃ παρασκευῇ, μετὰ μεσημβρίαν, κοινὴν ἱερᾶς Συνόδου καὶ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου συνεδρίαν, ἀνεδείχθη πρόεδρος τῆς ἐφορίας τῶν Ἐθν. φιλανθρωπικῶν καθιδρυμάτων ὁ σεβ. μητροπολίτης Μεθύμνης κ. Στέφανος ὁμοφώνως, ἀντὶ τοῦ δεινύστευ μητροπολίτου Τραπεζοῦντος Κωνσταντίνου.

Λογὴς ἐπιτιμίων. — Ἐπὶ τινῶν ἐκ τῶν ἐνταῦθα παρεπιδημούντων κατοίκων τοῦ χωρίου Λιμπόβου τῆς ἄλλοτε μὲν ἐξαρχίας τοῦ Γηρομε-

ρίου, νῦν δὲ μητροπόλεως Παραμυθίας καὶ Φιλιατῶν, ὑπεβλήθη τῇ Ἐκκλησίᾳ δέσσις ἀναφέρουσα ὅτι ἐν χρόνοις παλαιωτάτοις, ἕνεκα λόγων διαφορῶν, οἱ ὀρθόδοξοι κάτοικοι τοῦ χωρίου τούτου ὑπέπεσον ἐπιτιμίοις καὶ ἀραῖς ἀρχιερέων καὶ ἱερέων καὶ ὅτι, κατὰ παράδοσιν, κακοδαιμονία ὑλικὴ καὶ ἠθικὴ μαστίζει ἀπὸ πολλοῦ τὸν τόπον τοῦτον, οὗ ἕνεκα ζητοῦσι τὴν ἐκδοσιν πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ γράμματος ἀφέσεως. Ἡ ἱερὰ Σύνοδος ἐνέκρινε τὴν αἴτησιν.

Κανονικὴ ἄδεια.—Ὁ πανιερ. μητροπολίτης Προικοννήσου κ. Σωφρόνιος ἡγγεῖλε τῇ Ἐκκλησίᾳ ὅτι, λαβὼν τὴν ἐπὶ τούτῳ πατριαρχικὴν ἐπιστολὴν καὶ γράμμα ἴδιον τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου πρώην Ἰωαννίνων ἐχορήγησεν αὐτῷ τὴν ἄδειαν τῆς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Προικοννήσου διαβιώσεως. Ὁ σεβασμ. πρώην Ἰωαννίνων ἐγκαταστάθεται ἐν τῇ γενετείρᾳ ἐπὶ τῆς Ἀλώνης κώμῃ Σκοπιᾶς, ἥ σκολὴ κατὰ μέγα μέρος ὀφείλει αὐτῷ τὴν ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἀπρόσκοπτον διατήρησιν καὶ τὸ κτίριον αὐτῆς.

Πατριαρχικὸς ναός.—Τῇ τρίτῃ, μνήμῃ τῆς ἁγίας Εὐφημίας τοῦ Ὄρου, πανηγυρίζοντος τοῦ σεπτοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ ἐπὶ τῷ ἐν αὐτῷ φυλαττομένῳ λειψάνῳ τῆς ἁγίας Εὐφημίας, ἐχοροστάτησεν ἐν αὐτῷ κατὰ τὴν θεῖαν λειτουργίαν, ὡς καὶ κατὰ τὸν ἑσπερινὸν τῆς ἑορτῆς, ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. Πλήθος εὐσεβῶν δι' ὅλης τῆς ἡμέρας προσήρχετο εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν πρὸς ἀσπασμὸν τοῦ ἀπὸ 305 ἐτῶν ἐν Φαναρίῳ ἀποτεθησαυρισμένου ἱεροῦ λειψάνου.

Ἐπισκέψεις.—Τῇ δευτέρᾳ ἐπεσκέψατο τὴν Α. Θ. Π. ὁ ἐξ Εὐρώπης ἐπανακλῦψας τραπεζίτης κ. Ἰω. Πεσμαζόγλους διευθυντὴς τῆς Τραπεζίης Ἀθηνῶν, ὃν ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π. ἀντεπεσκέψατο τῇ τρίτῃ ὁ πανοσιολογ. Μ. πρωτοσύγκελλος. Τῇ τρίτῃ ὁ σύμβουλος τῆς ἐνταῦθα σερβικῆς πρεσβείας κ. Ι. Χρήστις. Τῇ τετάρτῃ, πρὸ μεσημβρίας ἐπεσκέψατο τὸν παναγ. οἰκουμενικὸν πατριάρχην ὁ ἐρίτιμος τραπεζίτης κ. Εὐστ. Εὐγενίδης, ὡς καὶ ὁ ἐν Σόφισ διπλωματικὸς πράκτωρ τῆς Ἑλλάδος κ. Εὐγ. Ζαλοκώστας μετὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ.

Μ. τοῦ Γ. Σχολῆ.—Τῷ σαββάτῳ ἀνεχώρησε, χάριν ἀναψυχῆς, εἰς Κέρκυραν ὁ πανιερ. μητροπολίτης Σάρδεων κ. Μιχαὴλ Κλεόβουλος, διευθυντὴς τῆς πατριαρχ. Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς, ὃν ἀναπληρώσει ὁ ἐκ τῶν καθηγητῶν αὐτῆς κ. Β. Α. Μυστακίδης.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΞ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Τὴν εἰκόνα τῆς ἐν μανεδονικαῖς τισιν ἐπαρχίαις τοῦ πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου καταστάσεως, ἣν παρέστησαν οὕτω θλιβεράν καὶ δακρύων ἀξίαν ἐπίσημα γράμματα προηγουμένως διὰ τῆς «Ἐκκλησιαστ. Ἀληθείας» δημοσιευθέντα, συμπληροῦσιν, ἀτυχῶς, καὶ αἱ δύο αὗται ἐκ Δράμας ἐπιστολαί.

Παναγιώτατε δέσποτα,

Ἐπὶ τὸ κράτος ὀδύνης καὶ ταραχῆς, διαρρηγνυούσης τὰ στήθη μου, γνωρίζω ὅτι τὴν νύκτα τῆς σήμερον, 6ης πρὸς τὴν 7ην ἰουλίου, οἱ Βούλγαροι συμφώνως πρὸς τὰς δεδομένας ὁδηγίας καὶ διαταγὰς διὰ τῆς ἐπαναστατικῆς προκηρύξεως τῶν τριῶν βουλγάρων ἀρχηγῶν κομητατζήδων, ὡς πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἔσπευσαν ἀναγγεῖλω, προέβησαν εἰς τὰς δυναμιτιστικὰς καὶ δολοφονικὰς κακουργίας των : καὶ πρῶτον ἔρριψαν βόμβαν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κεντρικοῦ καζίνου τῆς πόλεώς μας (ἰδιοκτησίας τῆς ἡμετέρας κοινότητος τυγχάνοντος) ἀκριβῶς ἀναμέσον τῶν πλείστων προκρίτων τῆς κοινότητός μας, διερχομένων ἐκεῖ ὥρας ἀνέσεως, ἀλλ' εὐτυχῶς οἱ πλείστοι ὡς ἐκ θαύματος ἐσώθησαν, εἰς δὲ λαμπρὸς μας πρόκριτος, ὁ αἰμίμηστος Γεώργιος Παπαδημητρίου, εὗρεν οἰκτρὸν θάνατον· ἐπίσης εἰς Ἰσραηλίτης ἔμεινε νεκρός· εἰς ὀθωμανὸς σοβαρῶς ἐπληρώθη διὰ ριβόλβερ δὲ ἐφανεύθη μία γραῖα γυνή· ἐπληρώθησαν δὲ καὶ εἰς ἄλλος λαμπρὸς μας πρόκριτος, καὶ εἰς παῖς—οἱ δράσται συνελήφθησαν, δύο δὲ ἔπεσον ἐπὶ τόπου νεκροὶ κομητατζήδες. Συμφορὰ μεγίστη συνέβη καὶ ἐν τῇ ἱστορικῇ κοινότητί μας Πλευνῇ, ὅπου ἐξ θρηνοῦμεν εὐγενῆ θύματα.—Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀρχαία ἔδρα τῆς μητροπόλεώς μας ἡ Ἀλιστράτῃ ὡς φαίνεται σκληρότατα ἐδοκιμάσθη, διότι συρρεύσαντος πολλοῦ πλήθους εἰς τὸ πανηγυρίζον μοναστήριον τῆς ἁγίας Κυριακῆς, οἱ Βούλγαροι καὶ ἐκεῖ κατάρθωσαν νὰ ρίψωσι βόμβας· ἀλλὰ μέχρι ταύτης τῆς στιγμῆς δὲν κατέφθασαν αἱ ἀνυπομόνως ἀναμενόμεναι πληροφορίαι, ἵνα μάθωμεν τὰ κατὰ τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς.

Πρὸς κατεύνασιν τῶν ἐξηρεθισμένων πνευμάτων ἀνέγων καὶ ἐπανέγων αὐτοῖς τὰ πατριαρχικά γράμματα, δι' ὧν συνιστᾶται ἡμῖν ἐγκαρτέρησις καὶ ὑπομονή.—Ἀγνοῶ τί τέξεται ἡ

ἐπιούσα· πάντως ὅμως τὰ δεινοπαθήματα τοῦ ὀρθοδόξου λαοῦ δὲν πλησιάζουν εἰς τὸ τέλος των. Τοῦλάχιστον ἐνεργησάτω ἡ Παναγιότης Αὐτῆς καὶ ἀναγγειλάτω εἰς τοὺς ἰσχυροὺς τὰ δεινοπαθήματα ταῦτα τοῦ ὀρθοδόξου λαοῦ, καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν. Ὑποδιατελῶ μετὰ σεβασμοῦ

Ἐν Δράμα τῇ 7 ἰουλίου 1906

Τῆς ὑμετέρας θειοτάτης Παναγιότητος
ἐλάχιστος ἐν Χριστῷ ἀδελφός
† ὁ Δράμας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Παναγιώτατε δέσποτα,

Συμπληρῶν καὶ διορθούμενος τὰ πρὸ τριῶν ἡμερῶν περὶ τῆς λυσσαλέας ταῦτοχρόνου ἐπιδρομῆς τῶν αἰμοβόρων λύκων τοῦ βουλγαρισμοῦ καὶ τῶν ἐκ τῆς κατατομῆς τοῦ σχίσματος λυσσώντων κυνῶν εἰς διάφορα τῆς ἐπαρχίας μου τμήματα ἐξαπολυθέντων ἐπεσταλμένα, σημειοῦμαι ὅτι ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ἀπεβίωσαν καὶ δύο ἕτεροι πληγωθέντες κατὰ τὴν ἀπαισίαν ἐκείνην νύκτα τῆς 6ης πρὸς τὴν 7ην ἰουλίου, ἐξ ὧν ὁ εἰς χριστιανὸς ἐν Πλεύνῃ καὶ ὁ ἕτερος μουσουλμάνος ἐν Δράμα, καὶ ὅτι αἱ περὶ Ἀλυστράτης κυκλοφορήσασαι ἀόριστοι φῆμαι, καὶ διὰ τὴν ἀοριστείαν των ἔτι μᾶλλον καταταραξάσαι τοὺς πάντας, ἀνεφέρουντο εἰς ἑτέραν πολλάκις ἄχρι τοῦδε δοκιμασθεῖσαν καὶ νῦν αὖθις δεινοπαθοῦσαν ἑλληνικὴν ὀρθόδοξον κοινότητα, τὴν τῆς Γορνίτισης. Εἰσελάσαντες οἱ μαιφόνοι δυναμιτισταὶ περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς νυκτὸς τῆς 7ης ἰουλίου εἰς τὸ χωρίον, ἀριθμοῦν 140 οἰκογενείας, ἔθηκαν βόμβας εἰς τρεῖς οἰκίας προφανῶς ὅπως πυρπολήσωσι τὸ χωρίον· αἱ τρεῖς οἰκίαι ἀνετινάχθησαν εἰς τὸν ἀέρα καὶ ἐγένοντο παρανάλωμα τοῦ πυρός· τὸ λοιπὸν χωρίον ἐσώθη· ἀλλὰ φεῦ! συλλαβόντες τὸν ἀκλόνητον στύλον τῆς ὀρθοδοξίας, καὶ ἀρχιερατικόν μου ἐπίτροπον ἐν Ζίχνῃ, λογιώτατον, νοημονέστατον καὶ ἀγιώτατον ἄνδρα οἰκονόμον Π' Ἰωάννην Π' Ἐμμανουὴλ κατεκρεοῦργησαν κυριολεκτικῶς αὐτόν. Τὸ μόνον τοῦ ἔγκλημα ἦτο ὅτι πιστὸς εἰς τὰ πάτρια, ἐκ παίδων δεδιδασμένος τὰ ἱερὰ γράμματα, καὶ μεγίστου ἀπολαύων σεβασμοῦ καθ' ὅλην ἐκείνην τὴν περιφέρειαν, ἡρνήθη ἐπιμόνως νὰ νὰ προσχωρήσῃ εἰς τὸ ἐπάρατον σχίσμα καὶ νὰ τεθῇ εἰς τὴν διάθεσιν τῶν προπαγανδιστῶν βουλγάρων. Καὶ οὕτω περιβαλλό-

μεθα πανταχόθεν ὑπὸ τόσων καὶ τόσων μυρίων ὄσων ἐπιβουλῶν καὶ κινδύνων, καὶ καταβάλλεται ὁσημέραι ἐκ τῆς θέας τῶν πιπτόντων ὑπὸ τὸ δολοφονικὸν ἐγχειρίδιον σωματῶν τῶν ἀδελφῶν μας τὸ θάρρος τῶν ἀσθενεστέρων συμπολιτῶν μας, καὶ ἐλλείπει ἀμυντικῶν μέτρων, ἅτινα αὐστηρῶς μᾶς ἀπαγορεύονται, ἀναμένομεν καὶ δι' ἡμᾶς αὐτοὺς ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν τὴν αὐτὴν τύχην! Ἐν μόνον ὑπολείπεται εἰς τὸν δυστυχῇ τοῖτον λαὸν νὰ σταθῇ ὀρθῶς καὶ ἀπειλητικὸς ἐνώπιον τῶν καταπτύσεων καὶ οὐτιδανῶν τούτων ἐχθρῶν τῆς πίστεως καὶ πατρίδος του. Ἀλλὰ καίτοι ἡ ὑπομονὴ μας ἐξηντλήθη, ὅμως ἡμεῖς ὑπομένομεν καὶ ἀναμένομεν μόνον τὴν ἐκ Θεοῦ παρηγορίαν καὶ ἀντίληψιν, διότι ἀνηνέχθημεν πανταχοῦ καὶ πρὸς τὰς ἐπιτοπίους ἀρχὰς, καὶ πρὸς τὸν ἐξ. Σιλμὴν καὶ πρὸς τοὺς ἄγγλους διοργανωτὰς, ὁ λαὸς δὲ σύσσωμος συνελθὼν εἰς μέγα καὶ ἐπιβλητικὸν συλλαλητήριον κάτωθεν τοῦ μεγάρου τοῦ διοικητοῦ καὶ νομοταγῶς ἐκτραγωδήσας τὰ δεινὰ του ἔγνω διὰ μακρῶν τηλεγραφημάτων νὰ κρούσῃ καὶ τὰς εὐσπλαγχνικὰς βασιλικὰς θύρας τοῦ ἐλέους καὶ τὰς ἀκοάς. Ἐπὶ τρεῖς τώρα ἡμέρας ἐξηκολούθησαν καὶ ἐξακολουθοῦσιν αἱ ἀνακρίσεις καὶ συλλήψεις. Οἱ ἄγγλοι ἐπὶ τέλους ἐφάνησαν πρὸς στιγμὴν συγκινηθέντες ἐκ τῶν παθημάτων τούτων τοῦ ἀθώου καὶ φιλησύχου ὀρθοδόξου πληθυσμοῦ καὶ ἔδωκαν ἡμῖν παχείας ὑποσχέσεις περὶ παύσεως καὶ τιμωρίας συνενόχων καὶ περὶ ἐγκαίρου λήψεως ἀπάντων τῶν ἐκ τῶν περιστάσεων ἐπιβαλλομένων αὐστηρῶν μέτρων. Δὲν θέλω λείψῃ νὰ παρακολουθήσω προσεκτικῶς καὶ νὰ πληροφορήσω ἐγκαίρως τὰς διεξαγομένας ἀνακρίσεις. Ἐξ ὧν ἄχρι τῆς στιγμῆς ἐντεῦθεν κακεῖθεν ἐπληροφορήθημεν, ἡ κατὰ τοῦ προσώπου καὶ τῆς μητροπόλεώς μου ἀπόπειρα δὲν ἐπραγματοποιήθη ἄχρι ταύτης τῆς στιγμῆς, διότι καὶ ἡ ἀναλαβούσα νὰ ρίψῃ τὴν βόμβαν εἰς τὴν Μητρόπολιν, ἦν καλῶς φρουρούμεν, βουλγάρᾳ γυνὴ, δὲν ἔσχε τὸ θάρρος νὰ τὸ πράξῃ· ἄλλος δὲ ἐκ τῶν οὐτιδανῶν δολοφόνων δὲν ἐπαρουσιάσθη ὠπλισμένος μετ' ὅσῃν κακουργίαν! Ταῦτα ἐπὶ τοῦ παρόντος καὶ διατελῶ

Ἐν Δράμα τῇ 10 ἰουλίου 1906

Τῆς ὑμετέρας θειοτάτης Παναγιότητος κ.τ.λ.
† ὁ Δράμας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ν. ΓΛΟΥΜΠΟΚΟΒΟΣΚΗ

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

[κατ' ἀνάλυσιν Π. Κομνηνοῦ]

Ραββινικὴ παιδεία τοῦ Ἀπ. Παύλου.

Τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ἀπ. Παύλου θεωρουμένου ὑπὸ τῆς ἐλευθερόφρονος θεολογικῆς ἐπιστήμης πρωτοτύπου μόνον προϊόντος τῆς Ἰουδαϊκῆς θεολογίας, τοῦ δ' Ἀποστόλου Παύλου, πρώην ραββίνου, ἀπαιτεῖται ὅπως ἐξακριβωθῇ τὸ μέτρον τῆς ραββινικῆς μορφώσεως αὐτοῦ τῆς ἐφοδιασάσης δῆθεν αὐτὸν διὰ τῶν ἀναγκαίων πρὸς σύμπηξιν τοῦ Εὐαγγελίου αὐτοῦ στοιχείων. Ἐκτὸς τῶν Ρωμ. ΙΑ' 1, ΙΙ Κορ. ΙΑ' 22, Φιλιπ. Γ'. 5, Γαλ. Α'. 15 ἢ κατ' ἐξοχὴν κατηγορηματικὴ σχετικὴ μαρτυρία εἶνε ἢ ἐν τῇ λαμπρᾷ ἀγορεύσει τοῦ Παύλου μετὰ τὴν κατ' αὐτοῦ στάσιν τῶν Ἰουδαίων καὶ τὴν ὑπὸ τῶν Ρωμαίων στρατιωτῶν σύλληψιν, εἰπόντος κατὰ τὴν ἀφήγησιν τῶν Πράξεων (ΚΒ'. 3) περὶ ἐαυτοῦ «Ἐγὼ μὲν εἰμι ἄνθρωπος Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν Ταρσῷ τῆς Κιλικίας, ἀνατεθραμμένος δὲ ἐν τῇ πίστει ταύτῃ παρὰ τοὺς πόδας Γαμαλιήλ, πεπαιδευμένος κατὰ ἀκρίβειαν τοῦ πατρῶου νόμου». Πεπρoικισμένος δι' ἐξόχων πνευματικῶν ἱκανότητων, παιδευθεὶς δὲ—καὶ δὴ γενόμενος ἀντικείμενον ἐξαιρετικῆς στοργῆς καὶ μερίμνης ἀνατεθραμμένος παρὰ τοῦ διδασκάλου—παρὰ τῷ διαπρεπεστάτῳ τῶν κατ' αὐτοῦ Ραββίνων Γαμαλιήλ οὐδεμία ἀμφιβολία, ὅτι ὁ νεαρὸς Ταρσεὺς οὐδενὸς ὑστέρει τῶν ὁμηλικῶν ὑπερβάλλων αὐτοὺς κατὰ τὸν ζῆλον καὶ ἤδη σελαγίζων ἐν τῇ χορείᾳ τῶν συγχρόνων νομοδιδασκάλων. Πρὸς τὴν τοιαύτην περίοπτον ἐν τοῖς κατ' αὐτὸν Ραββίνοις θέσιν τοῦ Σαύλου ὑπολαμβάνουσί τινες ἀντικείμενην τὴν ἐντελῆ σιγὴν περὶ αὐτοῦ ἐν τῷ Ταλμούδ, ἐνθα μνημονεύονται ὁ τε Πέτρος καὶ ὁ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, ἀμφισβητοῦντες κατ' ἀκολουθίαν τὴν ἱστορικὴν γνησιότητα τῆς παρατεθείσης ρήσεως τῶν Πράξεων. Ἀλλ' ἡ σιγὴ τοῦ Ταλμούδ δέον πολὺ φυσικώτερον νὰ ζητηθῇ ἐν τῇ δυσκόλῳ συγκαλυπτομένῃ ὀργῇ τῶν Ταλμουδιστῶν, βαρύντατα φερόντων τὴν εἰς Χριστὸν ἐπιστροφὴν τοῦ Ἀπ. τῶν Ἑθνῶν, ἀφ' οὗ

τοσαῦται ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ἐξηρτήθησαν ἐλπίδες, καὶ ὡς ἀποστατήσας τῶν τάξεων αὐτοῦ ἐν αἷς ἐν τοῖς πρώτοις κατελέγετο, ἔργῳ ἤδη ἐξήλεγε τὴν ἀνεπάρκειαν καὶ σαθρότητα τοῦ θεολογικοῦ συστήματος, ἐνῶ εἶχεν ἀνατραφῇ. Τὸ ὄνομα τοιοῦτον ἐπικινδύνου ἀποστάτου ἔδει νὰ σβεσθῇ ἀπὸ τῆς μνήμης τῶν ἀνθρώπων.

Πρὸς τὴν ραββινικὴν παιδείαν τοῦ Ἀπ. Παύλου καὶ δὴ παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Γαμαλιήλ ὑπολαμβάνουσί τινες ἐπίσης ἀντικείμενην τὴν μαρτυρίαν τῶν Πράξεων (Θ' 1—2) καθ' ἣν «ὁ Σαῦλος ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόβου εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Κυρίου, προσελθὼν τῷ ἀρχιερεῖ, ἠτήσατο παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγὰς» διὰ τὸν λόγον ὅτι ἀρχιερεὺς μὲν τότε ἦτο ὁ ἐπιβάτης Θεόφιλος, παρανόμως κατασταθεὶς ὑπὸ τοῦ Ρωμαίου στρατηγοῦ Βιτελλίου, πρὸς ὃν τοιοῦτον ὄντα δὲν θὰ ἀνεφέρετο ὁ Φαρισαῖος ἐκ Φαρισαίων Σαῦλος, καὶ ἅμα διότι πρὸς τοιοῦτον ἔργον μᾶλλον ἔχρηζεν ὁ Παῦλος τῆς συμπράξεως τοῦ Μ. Συνεδρίου, οὗ ἀκριβῶς ἠγείτο ὁ κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῶν Πράξεων διδάσκαλος αὐτοῦ Γαμαλιήλ. Δὴλον ἄρα ὅτι μετὰ τοῦ τελευταίου οὐδεὶς δεσμὸς συνέδεε τὸν Παῦλον ὡς Σαῦλον. Ἀλλ' ἡ τε προεδρία τοῦ Μ. Συνεδρίου ὑπὸ τοῦ Γαμαλιήλ θεωρεῖται ὑπὸ ἀρμοδίων εἰδικῶν ἐπιστημόνων ὡς ἐπινόημα φαντασίας, τοῦ Γαμαλιήλ ἀποτελοῦντος μόνον περὶ τὸ 34 διακεκριμένον μέλος τοῦ Συνεδρίου, καὶ ἡ εἰς αὐτὸ προσφυγὴ ἢ μὴ τοῦ Σαύλου οὐδὲν ἀποδεικνύει ὡς πρὸς τὴν παρὰ τῷ Γαμαλιήλ παιδείαν αὐτοῦ, διότι καὶ ἄλλως ὁ Σαῦλος ὅπως διὰ παρομοίαν ὑπόθεσιν ἀνενεχθῇ εἰς τὸ Μ. Συνέδριον οὐδαμῶς ἔχρηζεν εἰδικῶν δεσμῶν πρὸς αὐτό. Ἐπὶ δὲ τούτοις τὸ Μ. Συνέδριον κατὰ τοὺς χρόνους τούτους καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Παλαιστίνῃ ἐκτὸς τῆς ἐξωτερικῆς αἵγλης μικρὸν ἴσχυε, καθ' ὃν χρόνον οἱ Ἰουδαῖοι τῆς διασπορᾶς ὅλως αὐτονόμως διοικούμενοι καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ θρησκευτικὸν κέντρον λογιζόμενοι, τὸν δὲ ἀρχιερέα θρησκευτικὴν τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ κεφαλὴν, μᾶλλον θὰ προσείχον εἰς τὰς συστάσεις τοῦ τελευταίου, πρὸς ὃν ὁ Σαῦλος ὡς τὸν ἐν ἐνεργείᾳ ἀρχιερέα ἠδύνατο κάλλιστα ν' ἀνενεχθῇ. Ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι δὲν παρίσταται διατελοῦν ἐν παντελεῖ ἀγνοία τοῦ πράγματος καὶ τὸ Μ. Συνέδριον, τὸνναντίον

δὲ κοινωνοῦν καὶ ἐπιδοκιμάζον, ὡς δὴλον ἐκ τῶν Πράξ. Θ' 21 καὶ ΚΣΤ' 12, ἔνθα οἱ μνημονεύμενοι ἀρχιερεῖς (ἐκ τοῦ ἀρχιερατικοῦ γένους καταγόμενοι καὶ πρώην ἀρχιερεῖς) ἀπετέλουν μέλη τοῦ Συνεδρίου.

Πρὸς τὴν ἱστορικὴν γνησιότητα τῆς μαρτυρίας τῶν Πράξεων περὶ τῆς παρὰ τῷ Γαμαλιῇ παιδεύσεως τοῦ Παύλου θεωροῦσιν τινες κατ' ἐξοχὴν ἀντικειμένην τὴν ἐκ διαμέτρου ἀντίθεσιν καὶ διαφορότητα τὴν ὑφισταμένην μεταξὺ τοῦ ἄκρως ἀνεκτικοῦ καὶ ἀνεξιθρήσκου διδασκάλου καὶ τοῦ μέχρι φανατισμοῦ ζηλωτοῦ μαθητοῦ. Πρὸς ἀπόδειξιν δὲ τοῦ πρώτου προσάγονται ἰδίᾳ οἱ κατὰ τὴν προσαγωγὴν τῶν Ἀποστόλων πρὸ τοῦ Μ. Συνεδρίου ἀξιωματικῶς λόγοι τοῦ Γαμαλιῆ. «ἄνδρες Ἰσραηλῖται, προσέχετε ἑαυτοῖς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις τί μέλλετε πράσσειν· πρὸ γὰρ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀνέστη Θεοδᾶς λέγων εἶναί τινα ἑαυτὸν ᾧ προσεκλήθη ἀριθμὸς ἀνδρῶν ὡσεὶ τετρακοσίων· ὃς ἀνῆρέθῃ καὶ πάντες ὅσοι ἐπέειπον αὐτῷ διελύθησαν καὶ ἐγένοντο εἰς οὐδέν· μετὰ τοῦτον ἀνέστη Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς καὶ ἀπέστησε λαὸν ἱκανὸν ὀπίσω αὐτοῦ κακεῖνος ἀπώλετο, καὶ πάντες ὅσοι ἐπέειπον αὐτῷ διεσκορπίσθησαν· καὶ τὰ νῦν λέγω ὑμῖν, ἀπόστητε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων καὶ ἑάσατε αὐτοὺς, ὅτι ἐὰν ἡ ἐξ ἀνθρώπων ἢ βουλὴ αὕτη, ἡ τὸ ἔργον τοῦτο καταλυθήσεται. εἰ δὲ ἐκ Θεοῦ ἐστίν, οὐ δύνασθε καταλῦσαι αὐτὸ, μήποτε καὶ θεομάχοι εὑρεθῇτε· ἐπίσθησαν δὲ αὐτῷ...» (Πράξ. Ε' 35—40). Ἄλλ' εὐδὴλον ὅτι οὐδὲν ἄλλο, ἥτιον δὲ παντὸς εὐμενῆ διάθεσιν πρὸς τοὺς μαθητὰς τοῦ Χριστοῦ ἀποπνέουσιν οἱ λόγοι οὗτοι τοῦ μεγάλου ραββίνου. Ὅτι ἐν αὐτοῖς ὀφείλομεν πάντως νὰ διῶδωμεν εἰς νηφαλιωτέρα ἐκτίμησις τῶν πραγμάτων καὶ τῶν περιστάσεων καὶ διπλωματικὴ δεξιότης περὶ τὸν χειρισμὸν αὐτῶν. Μαρτύριον καὶ τὰ προσαγόμενα ὑπὸ τοῦ Γαμαλιῆ παραδείγματα, ὡς καὶ ἡ σκόπιμος ἐπισιώπησις τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ. Τὰ βίαια μέτρα (ἥδη οἱ ἐν τῷ συνεδρίῳ ἐβουλεύοντο ἀνελεῖν τοὺς Ἀποστόλους) προκαλοῦσιν ἀντίδρασιν, τὸ τέως ἐν ἀδρανεῖα διατελοῦν πλῆθος τῶν ὁπαδῶν ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τῶν ἡγετῶν προσκίεται δύναμιν καὶ ζῶην, τὸ αἷμα τῶν μαρτύρων καθίσταται σπέρμα σπαργῶν πρὸς παραγωγὴν καὶ

ἐξάπλωσιν, ἐπὶ δὲ τούτοις ἀποδίδεται σημασία εἰς πᾶν κατ' αὐτὸ ἄσημον, ἐξαιρόμενον οὐτὼ πρὸ τῆς κοινῆς συνειδήσεως, καὶ ἐπὶ πᾶσι διαταράσσεται εἰς μάτην ἡ ψυχικὴ γαλήνη καὶ ἡσυχία καὶ αὐτῶν τῶν εἰς τὰ βίαια μέτρα προσφευγόντων. Οὕτως ὁ Γαμαλιῇ σωφρονέστερον καὶ πολλῶ ἀσφαλέστερον προήσπιζε τὰ δίκαια καὶ τὴν ὑπόστασιν τοῦ στόματος, ᾧτινι ἀνῆκε, διὸ καὶ ἀσμένως καὶ ὁμοφώνως καθίσταται ἡ πρότασις αὐτοῦ ἀποδεκτὴ ὑπὸ τῶν λοιπῶν μελῶν τοῦ Συνεδρίου, τῶν πλείστων πάντως, εἰ μὴ πάντων, μὴ διακρινομένων ἐπὶ ἀνεκτικότητι, ἡκιστα δὲ ἐπὶ εὐμενείᾳ πρὸς τοὺς Ἀποστόλους διαθέσει.

Τὴν περὶ παιδεύσεως τοῦ Ἀπ. Παύλου παρὰ τῷ Γαμαλιῇ μαρτυρίαν τῶν Πράξεων δὲν ἀναιρεῖ καὶ ἡ κατ' ὑπερβολὴν ἐξαιρομένη εὐγένεια καὶ ἀνεξιθρησκεία τοῦ Γαμαλιῆ, διότι αἱ τε γνώσεις καὶ πράξεις αἱ εἰς αὐτὸν ἀποδιδόμεναι ἀποδεικνύουσιν, ὅτι βάσις ἀρραγῆς καὶ ἀκλόνητος τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθεροφροσύνης αὐτοῦ ὑπέκειτο πάντοτε ὁ Μωσαϊκὸς νόμος—καθιστάμενος ἀκριβῶς μᾶλλον σεβαστὸς καὶ ἐπιβάλλων διὰ τῆς ἐν τῇ σχολῇ αὐτοῦ κρατούσης παραθεωρήσεως τῶν μικροτήτων καὶ τῶν ἰδιωτικῶν γνωμῶν καὶ ἀντιλήψεων, τῶν δυναμένων νὰ διασείσωσι τὴν ἐπ' αὐτὸν πεποίθησιν ὡς «ἀγιον, δίκαιον καὶ ἀγαθόν» (Ρωμ. Ζ' 13)—τούτου δ' ἅπαξ τεθέντος οὐδαμῶς ἀναγκαῖον ἦτο νὰ κατακολουθήσῃ κατὰ πόδα καὶ ἐν πᾶσι τῷ διδασκάλῳ ὁ μαθητὴς, τοῦ μὲν ἐκ φύσεως καὶ ἀπὸ τῆς πείρας ὄντος ἀπαθοῦς καὶ φλεγματικοῦ ὥντος φέρεσθαι τὰ πράγματα, κατ' ἐξοχὴν δὲ καταναλισκομένου καὶ ἐξαντλουμένου ἐν τῇ θεωρίᾳ, τοῦ δὲ εὐπαθοῦς καὶ ὁρμητικοῦ ὁρμωμένου καὶ ἐπιζητοῦντος τὴν θεωρίαν, πρώτιστα καὶ μάλιστα ὅπως ἐφαρμόσῃ αὐτὴν ἐν τῇ πράξει, ὅπως προσδῷ αὐτῇ σάρκα καὶ ὅστα.

Ἦτιον παντὸς, τέλος, τὴν ραββινικὴν μόρφωσιν τοῦ Ἀπ. Παύλου ἀποκλείει ἡ ἐν ταῖς παρθέσεσι καὶ ταῖς παραπομπαῖς ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς αὐτοῦ προτίμησις τοῦ κειμένου τῶν Ὁ, περιφρονουμένου ὑπὸ τῶν ραββίνων ὡς καὶ ἡ ἐφ' ἅπαξ μόνον μνεία τῆς παρὰ τῷ Γαμαλιῇ παιδεύσεως αὐτοῦ. Ἡ ὑπ' αὐτοῦ προτίμησις τῆς μεταφράσεως τῶν Ὁ ὀφείλεται ἰδίᾳ εἰς τὴν κατ' ἐξοχὴν χρῆσιν αὐτῆς παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις τῆς

διασπορὰς παρ' οἷς ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν ἐκήρυττεν, ἡ δὲ ἐφ' ἧς μνεία τῆς παρὰ τῷ Γαμαλιήλ παιδεύσεως αὐτοῦ γενομένη ἐν λίαν προσηκούσῃ περιστάσει, ἡ δύνατο νὰ ἐμβάλῃ δυσπιστίαν ὡς πρὸς τὴν ἱστορικὴν γνησιότητα αὐτῆς εἰ μὴ ὑπεστηρίζετο καὶ ὑπ' ἄλλων ἱκανῶν συναφῶν ἐνδείξεων. Οὕτως ἀναμφισβητήτου ὄντος ὅτι ὁ Ἀπόστολος Παῦλος πρὸ τῆς εἰς Χριστὸν ἐπιστροφῆς αὐτοῦ εἶχε μνηθῇ εἰς τὰ μυστήρια τῆς ραββινικῆς σοφίας, καὶ δὴ παρὰ δοκιμωτάτῳ διδασκάλῳ, παραμένονσι μόνον ἀσαφεῖς αἱ εἰς τὴν παιδευσιν αὐτοῦ ταύτην ἀφορῶσαι λεπτομέρειαι, πιθανωτάτου παρισταμένου καὶ μέχρι τινὸς ἐμμέσως ἀποδικοινυμένου ὅτι οὐτε ὅλως ἐκ παίδων παρὰ τῷ Γαμαλιήλ διέτριψεν οὗτος—τὰ πρῶτα γράμματα καὶ τὴν τέχνην τοῦ σκηνοποιοῦ διδαχθεὶς οἱκοὶ ἐν Ταρσῷ, καὶ τῆς Ἱερουσαλὴμ οὐχ ἅπαξ ἀπεμακρύνετο, ἅμα δὲ καὶ ὅτι τὸν Ἰησοῦν μικρὸν τι μόνον καὶ μακρόθεν ἐγνώρισεν ἀπερροφημένος ὑπὸ τῶν ἰδίων μελετῶν τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ ἐντρυφημάτων καὶ μικρὸν ἢ οὐδαμῶς προσέχων εἰς τὰ λαϊκὰ κινήματα, πυκνὰ κατὰ τοὺς τότε καιροὺς παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις ὄντα.

Αἱ ὀρησκειτικαὶ πεποιθήσεις τοῦ Κεπλέρου*

Ὁ μέγας οὗτος ἀστρονόμος πιστεύει ἀδιστακτικῶς ὅτι, ὑπεράνω τοῦ ὕλικου καὶ ὁρατοῦ τούτου κόσμου ὑπάρχει ὁ Θεός. Ὁ Θεός εἶναι τὸ "ὄν τῶν ὄντων, προηγούμενος πάντων τῶν ὄντων, οὐδενὸς ἔχων ἀνάγκην, αὐτάρκης, ἐπικρὼν θαυμασίως εἰς ἑαυτόν, εἰς μὲν κατὰ τὴν οὐσίαν, τριπλοῦς δὲ κατὰ τὰ πρόσωπα. Τέλειος καθ' ἑαυτόν, συγκεντρῶν ἐν ἑαυτῷ ἀπάσας τὰς τελειότητας ἐν τῷ ὑψίστῳ βαθμῷ, ὡς ἡ σφαῖρα κατέχει ὕλικῶς πᾶσας τὰς ιδιότητας ἐν σχέσει πρὸς

* Ἐν τῇ ἀνωτέρῳ μελέτῃ σκιαγραφῶ συντόμως τὰς ὀρησκειτικὰς πεποιθήσεις τοῦ γνωστοῦ καὶ μεγάλου ἀστρονόμου Κεπλέρου ἐπὶ τῇ βάζει σημειώσεων τινων, ἃς ἐλάβομεν ἔκ τινος γαλλικοῦ συγγραμματος, ὅπερ ἐμελέτησα σπουδάζων ἔτι ἐν τῇ Θεολ. Σχολῇ. Ἐνθυμούμαι δ' ὅτι καὶ τότε, ὡς καὶ νῦν, βαθεῖαν ἐνεποίησέ μοι ἐντύπωσιν ὁ τρόπος τοῦ ἐξόχου τούτου πνεύματος τοῦ σκέπτεσθαι περὶ τῆς ὀρησκείας, πρὸς δὲ, καὶ ὁ σεβασμὸς, μεθ' οὗ ὠμίλει οὗτος περὶ τῆς διδασκαλίας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἡ παρρησία καὶ ἡ θερμότης, μεθ' ὧν ὠμολόγει τὴν πρὸς ἑκείνον πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν.

τὰ λοιπὰ σχήματα· οὐδὲν διδάσκεται διὰ τῆς μελέτης, ἢ τοῦ λόγου, διότι τὸ πᾶν γινώσκει πρὸ πάσης αἰωνιότητος (ab aeterno).

Ὁ Θεός εἶναι δημιουργὸς παντὸς τοῦ ὑπάρχοντος· πᾶν τὸ ὑπάρχον ἐδημιουργήθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἐκ τοῦ μηδενός· διότι «μόνον τῷ Θεῷ ἀνήκει τὸ δημιουργεῖν ἐκ τοῦ μηδενός». Ὁ Θεός εἶπε καὶ ἐγένετο τὸ πᾶν· διέταξε καὶ τὸ πᾶν ἐδημιουργήθη, ἄνευ οὐδενὸς κόπου, οὐδενὸς καμάτου. Εἶπεν εἰς τὴν φύσιν «γενοῦ», ἡ δὲ φύσις, ἀνίκανος πρότερον νὰ παραχθῇ, προσλαμβάνει οἶονεῖ τινα ζωϊκὴν ἰκανότητα καὶ λαβοῦσα ταύτην παράγεται ἀμέσως. Τὸ ἔργον τῆς δημιουργίας δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐπιτελεσθῇ ὑπὸ τῆς τυφλῆς τύχης· ὁ κόσμος δὲν εἶναι ἔργον τῆς τύχης. Ἡ τύχη εἶναι μηδέν· εἶναι εἰδῶλον καὶ δὴ τὸ βδελυρώτατον τῶν εἰδῶλων· εἶναι περιφρόνησις τοῦ Ὑψίστου καὶ Παντοδυνάμου Θεοῦ καὶ αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ ἐκ τῶν χειρῶν Αὐτοῦ ἐξεληθόντος τελείου κόσμου· εἰδῶλον, οὐτινος ἡ ψυχὴ εἶναι, κατὰ τὸν Κεπλέρον, κίνησις τυφλὴ καὶ ζοφώδης, τὸ δὲ σῶμα χάος ἀόριστον. Εἶναι βεβήλωσις τὸ ἀποδίδειν εἰς τὴν τύχην τὴν αἰωνιότητα, τὴν παντοδυναμίαν καὶ τὴν δημιουργίαν τοῦ κόσμου, ἃτινα ἀνήκουσιν ἀποκλειστικῶς μόνον εἰς τὸν Θεόν, δι' ὃν οὐδὲν μέγα, οὐδὲ μικρὸν ὑφίσταται ἐν τῷ κόσμῳ.

Τὸ ἐξοχώτερον, τὸ εὐγενέστερον τῶν πλασμάτων τοῦ Θεοῦ εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ὅστις ὑπερέχει τοῦ συμπαντος, διότι ἔχει ψυχὴν, ἥτις εἶναι εἰκὼν τοῦ Θεοῦ. Ὁπόση εἶναι ἡ σμικρότης τοῦ ἀνθρώπου ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν γήινην σφαῖραν! Δώσατε—λέγει ὁ Κεπλέρος—δώσατε εἰς τὸν ἄνθρωπον ἀνάστημα ἑπτὰ ποδῶν, τὸ μεγαλύτερον βεβαίως ὅπερ δυνάμεθα νὰ ὀρίσωμεν εἰς αὐτόν. Τότε εἰάν θέσητε ἐπὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς τριακοσίχες χιλιάδας ἀνθρώπων, θὰ ἔχητε ἐν μόνον μῆκος, τὸ μεταξὺ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς καὶ τοῦ κέντρου αὐτῆς. Ὅθεν ἡ διάμετρος τῆς γήινης σφαίρας ἐξισοῦται, ἢ μᾶλλον ὑπερβαίνει τὸ ἀνάστημα ἑξακοσίων χιλιάδων ἀνθρώπων. Πάντες ἀναγνωρίζουσι τὴν μεγάλην τεύτην δυσναλογίαν τοῦ ἀνθρώπου συγκρινομένου κατ' ὄγκον πρὸς τὴν γῆν· ἀλλὰ θὰ ἐκλάβωσιν ἴσως ἀπίστευτον τὴν τῆς γῆς πρὸς τὸν Κρόνον, ἥτις εἶναι ὡς ἐν πρὸς δώδεκα χιλιάδας. Παρατηρήσατε ἐν τούτοις τὴν ἀναλογίαν· ἐκεῖ ἐνθα ὑπάρχει τὸ μέγεθος, ἐκεῖ ἐλλείπει ἡ τελειότης, καὶ ἡ εὐγένεια αὐξάνεται ἀναλόγως τῆς ἐλαττώσεως τοῦ ὄγκου*. Κατὰ τὸν ὄγ-

* Ἡ γνώμη αὕτη τοῦ Κεπλέρου εἶναι βεβαίως ἐν μέρει μόνον ὀρθή· διότι εἰάν ἐφαρμόσωμεν αὐτὴν καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν

κον καὶ τὸ μέγεθος ὁ κόσμος εἶναι ἀπερινόητος· καὶ ὅμως ὁ κόσμος οὗτος, ὁ τόσον μέγας, δὲν αἰσθάνεται, δὲν ζῇ, δὲν σκέπτεται, δὲν διαλέγεται· κινεῖται μόνον· ἀλλὰ καὶ τὴν κίνησιν ταύτην ἐκτελεῖ ἀσυναίσθητως καὶ κατέχει αὐτὴν ὡς ἐνεχάρχθη αὐτῷ ἐξ ἀρχῆς. Ὅ,τι δὲν εἶναι οὐδέποτε θά γείνη· ὅ,τι εἶναι, δὲν εἶναι δι' ἐκυτοῦ· διακρίνεται ὅπως ἐγένετο. Ἐρχεται μετὰ ταῦτα ἡ μικρὰ ἡμῶν σφαῖρα («pilula haec nostra»), ἡ μικρὰ ἡμῶν καλύβη, εἰς ἣν δίδομεν τὸ ὄνομα αἰῶνος, ἡ ἐστὶς τῆς ζωῆς, ἡ γῆ αὕτη ἡ πεπρωμένη διὰ τινος ἐσωτερικῆς δυνάμεως παραγούσης πράγματα θυμαστά, ἡ ζωογονοῦσα δι' ἐκυτῆς τὰς μικρὰς ψυχὰς τοσούτων φυτῶν, τοσούτων ἰχθύων καὶ ἐντόμων. Τίς δύναται νὰ ἀρνηθῇ ὅτι, αἱ εὐγενεῖς αὗται ιδιότητες τῆς γῆς καθιστῶσιν αὐτὴν ἀνωτέραν ἄλλων ἀσυγκρίτως μεγεθυτέρων κατὰ τὸν ὄγκον σφαιρῶν; Παρατηρήσατε τὰ μικρὰ τεύχη σώματα, ἅπερ ὀνομάζομεν ζῶα. Δύναται τις νὰ φαντασθῇ τι τούτων ἀτελέστερον καὶ πλέον ἀδύνατον ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ σύμπαν; Καὶ ὅμως τὰ ἀτελῆ τεύχη αἰσθάνονται, τὰ μικρὰ τεύχη ἔχουσι κινήσεις ἰδιαιτέρας καὶ ἐκουσίας, ἡ δὲ ἀρχιτεκτονικὴ τῶν σωμάτων αὐτῶν εἶναι ἀπείρως ποικίλη. Ἀλλὰ παρατηρήσατε τέλος μετὰ αὐτῶν τοὺς μικροσκοπικοὺς τούτους κόκκους τῆς κόνεως, οὓς ἀποκαλοῦμεν ἀνθρώπους. Ὁ Δημιουργὸς ἔδωκεν αὐτοῖς τὸ γενεσθαι κατὰ τινὰ τρόπον ἐξ ἐκυτῶν, τὸ ἐνδύεσθαι, τὸ ὀπλιζέσθαι, τὸ μακθάνειν ἀπειρίαν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν, τὸ τελειοποιεῖσθαι κατ' ἐκάστην. Ἐν αὐτοῖς ἐνεχάρχθη ἡ εἰκὼν τοῦ Θεοῦ. Εἶναι κατὰ τινὰ τρόπον κύριοι καὶ βασιλεῖς ἐφ' ὅλου τοῦ κόσμου. Ὁ Θεὸς στερήσας τὸν ἄνθρωπον τοῦ ὄγκου τῆς ὕλης, ἀπεξήμωσε αὐτόν διὰ τῆς εὐγενείας τῆς πνευματικῆς αὐτοῦ ὑποστάσεως· ἔδωκεν αὐτῷ ψυχὴν νοοῦσαν καὶ αἰσθανομένην. Οἱ ὑπερμεγέθεις ὄγκοι δὲν αἰσθάνονται τὸ ἀπειρον τοῦ δημιουργοῦ μεγεθυτὸν ὁ μικρὸς ἀλλ' εὐγενὴς ἄνθρωπος, θεώμενος τὸ πνῶμα τοῦ κόσμου, ἀναμετρῶν τὰ δικστήματα τὰ μετὰ τῆς γῆς καὶ τοῦ ἡλίου, τοῦ ἡλίου καὶ τοῦ Κρόνου, τοῦ Κρόνου καὶ τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων, μακθάνει νὰ ὑψῶται κατὰ μικρὸν εἰς τὴν γνῶσιν τῆς ἀπειρίας τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ. Τίς ἤθελεν ἀνταλλάξαι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ διὰ σώματος Ἰσου κατὰ τὸν ὄγκον πρὸς τὸ σύμπαν; Ὁ Θεός, ἡ ὑπερφύτης Ἀρμονία, δημιουργῶν τὴν ψυχὴν, ἐξ Ἐκυτοῦ ἔλαβε καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὴν τὰς ἀρμονικὰς αὐτῆς ιδιότητας.

ἔκτασιν, θὰ ἀναγκασθῶμεν νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι, ὁ κατ' ὄγκον ἀσυγκρίτως μικρότερος τοῦ ἀνθρώπου μύμηξ, εἶναι καὶ ἀσυγκρίτως τούτου τελειότερος καὶ εὐγενέστερος.

ἐνεχάρξεν εἰς πάσας ἀνεξαίρετως τὰς ψυχὰς τὴν Ἐκυτοῦ εἰκὼνα κατὰ διαφόρους βαθμούς.

Δημιουργήσας ὁ Θεὸς τὸν κόσμον καὶ τὸν ἄνθρωπον, οὐδὲ τοῦτον οὐδὲ ἐκείνον ἐγκαταλείπει ἔρμαιον τῆς τύχης· παρακολουθεῖ αὐτοὺς διὰ τῆς πατρικῆς Αὐτοῦ προνοίας. Πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἀνθρωπότητος συμβαῖνον διευθύνει ἀοράτως ὁ παντοθενὴς τοῦ Θεοῦ βραχίον. Ὁ κόσμος—λέγει ὁ Κέπλερος—παρασιάζει ἱκανὰς ἀντιθέσεις καὶ ἀνωμαλίας· ὑπάρχουσιν ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ ἀνθρώπου αἱ κακίαι· ἐν τοῖς ζώοις τὰ τέρατα· ἐν τῷ οὐρανῷ αἱ ἐκλείψεις· ἐν τῇ γεωμετρίᾳ πράγματα ἀνέκφραστα· παραδείγματα τῆς ὀργῆς καὶ τῆς ἐκδικήσεως τοῦ Θεοῦ ἐν τοῖς ἔργοις τῆς προνοίας· ἐν μέσῳ δὲ τῶν λογικῶν πλασμάτων οἰδαίμενες. Ἀλλ' ὁ Θεός, ὡς ἀνώτατος ρυθμιστὴς καὶ κυβερνήτης, διευθύνει τὸ πᾶν πρὸς ἀγαθὸν τέλος, πρὸς τὴν πλήρη συμφωνίαν τῶν πάντων. Ἡ φύσις δυνάμει τῶν αἰώνων νόμων, οὓς ἔθηκεν αὐτῇ ὁ Δημιουργός, παράγει ἀπειρίαν φαινομένων· ἀλλὰ τίς δύναται νὰ ἀρνηθῇ ὅτι, ἡ διευθύνσις τῶν φαινομένων καὶ γεγονότων τούτων εἶναι εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Θεοῦ, ὅστις μεταχειρίζεται τὴν ὑπ' Αὐτοῦ δημιουργηθεῖσαν φύσιν ὡς ὑπουργὸν τῆς θελήσεώς του, καὶ παράγει πολλάκις φαινόμενα παρὰ τοὺς κειμένους φυσικοὺς νόμους; Καθ' ἣν ὥραν ἡ κεφαλὴ τῆς ἀγίας Ἐκκλησίας, ὁ Βασιλεὺς ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐξήλειψε διὰ τοῦ ἐξιλαστικοῦ θανάτου αὐτοῦ τὰς ἀμαρτίας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ τῆς λάμψεως τῶν οὐρανῶν, ἐν στιγμῇ, καθ' ἣν ἡ φύσις οὐδόλως εἰς τοῦτο συγκατετίθετο, ἔσβεσεν αὐτὸ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Καὶ μήπως ἐν τῇ πληθύνει τῶν γεγονότων, ἅτινα συμβαίνουσι καθ' ἐκάστην, οἰκλήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ φυσικὴ αὐτῶν αἰτία, δὲν ὑπάρχει θέσις διὰ τὴν Πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ; Καὶ τοῦτο ἐν πᾶσιν· ἰδίᾳ ὅμως ἐν ταῖς τιμωρίαις, αἵτινες πλήττουσι τοὺς ἀμαρτωλοὺς. Αἱ τιμωρίαι αὗται ἔχουσιν ἀποτελέσματα σύμφωνα οὐ μόνον πρὸς τὰς φυσικὰς αἰτίας, αἵτινες παράγουσιν αὐτάς, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν θείαν δικαιοσύνην, ἥτις ἐπιβάλλει αὐτάς. Διὰ τὴν οἱ Ρωμαῖοι μετὰ φοβερὰν σφαγὴν κατέστρεψαν τὴν ἐθνικότητα τῶν Ἰουδαίων; Διὰ τὴν ἡ πόλις Ἱερουσαλὴμ ἐτάφη ὑπὸ τὰ ἐρείπια αὐτῆς; Βεβαίως ὑπάρχουσι, κατὰ τὸν Κέπλερον, αἱ φυσικαὶ καὶ ἱστορικαὶ αἰτίαι τῶν ἱστορικῶν τούτων γεγονότων· ἀλλ' ἰδοὺ, ὑπεράνω τῶν αἰτιῶν τούτων, φαίνεται ὁ Θεὸς ἐκδικούμενος τὸν θάνατον τοῦ Ἰησοῦ αὐτοῦ τοῦ ἀθώου, ἀναμιγνύς τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ ἐν ἐκάστῳ γεγονότι, προσεγγίζων καὶ συγκρούων πρὸς ἄλληλα δύο ἔθνη ἀντιτιθέμενα διὰ τῶν ἰδίων ἡθῶν,

δύο λαούς, οἵτινες πρότερον ἔζων, ἂν οὐχὶ ἐν εἰρήνῃ, τοῦλάχιστον εἰς σχέσεις ὁμαλωτέρας. Ἰδοὺ ὁ Θεός, ὅστις, ὅπως ἐξασκήσῃ τὴν δικαίαν αὐτοῦ ἐκδίκησιν, ἀναμένει ἐπὶ τισσάρχοντα ὅλα ἔτη εὐκαιρίαν τινὰ εὐνοϊκὴν καὶ, ὅπως ἡ εὐκαιρία αὕτη μὴ φανῇ ἔργον τῆς τύχης, προλέγει πρὸ τισσάρχοντα ἐπίσης ἑτῶν, ὅτι θὰ ζητήσῃ ἐκδίκησιν παρὰ τοῦ λαοῦ Αὐτοῦ. Ἀλλοτε πάλιν διὰ πράξεως μυστικῆς παρεμβάνει ἐν ἐκάστῳ συμβάντι, ἀποτρέπει τοὺς ἐπαπειλοῦντας τὰ ἔθνη κινδύνους, προστατεύει καὶ ὑπερασπίζει τοὺς ἰδίους, ἀγαπᾷ τὴν χάριν αὐτῶν, οὐχὶ τὴν ψευδῇ χάριν ἐκείνην, ἥτις κομπάζει ἐν ἑαυτῇ, ἀλλ' ἥτις χαίρει ἐν τῷ Θεῷ. Φροντίζων δ' ὁ Θεός καὶ προνοῶν περὶ τοῦ κόσμου καθ' ὅλου καὶ τῆς ἀνθρωπότητος ἐν γένει, φροντίζει καὶ περὶ ἐνὸς ἐκάστου ἰδίου καὶ ὀρίζει δι' ἕκαστον ἕνα Ἀγγέλον προστάτην καὶ φύλακα (Angelus custos), ὅστις ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μεσιτεύῃ ὑπὲρ τοῦ προστατευομένου αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ θρόνου τῆς Προνοίας τοῦ Θεοῦ. Βεβαίως—προστίθουσιν ὁ Κέπλερος—ἐὰν ὁ φύλαξ οὗτος Ἀγγέλως δὲν δύναται νὰ ἐπέμβῃ ἀμέσως καὶ νὰ ἐμποδίσῃ τὸ κακόν, ὅπερ ἀπειλεῖ τὸν ἄνθρωπον, εἰδοποιεῖ τοῦλάχιστον αὐτὸν διὰ τρόπου ἀοράτου, ὅπως παρὰσκευασθῇ διὰ τοῦτο.

Ὁ Κέπλερος δικτυοῦς κηρύττει ἐν τοῖς συγγράμμασιν αὐτοῦ τὴν πίστιν αὐτοῦ εἰς τὴν θόνην τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Πιστεύει Αὐτὸν ἀληθῆ Θεὸν καὶ ἀληθῆ ἄνθρωπον. Ὁ αἰώνιος—λέγει—καὶ ἀδημιούργητος Λόγος, ὅστις ἦτο ἐν τῷ Θεῷ καὶ ὅστις δὲν περιλαμβάνεται εἰς οὐδὲν εἶδος, κίττοι διήκει διὰ πάντων, ἔλαβε σάρκα ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς Παρθένου Μαρίας καὶ μετὰ τῆς σαρκὸς ταύτης ἀποτελεῖ ἐν πρόσωπον. Ἀσχολεῖται μάλιστα ὁ Κέπλερος καὶ ἐν ἰδιαιτέρῳ συγγράμματι περὶ τὴν ἐξκρίθωσιν τοῦ ἔτους, καθ' ὃ Κύριος ἡμῶν ἐγεννήθη ἐκ τῆς Μαρίας καὶ καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι, τὸ γεγονός τῆς γεννήσεως τοῦ Ἰησοῦ ἐγένετο πέντε ὅλα ἔτη πρὸ τῆς ἀρχῆς τῆς χριστιανικῆς χρονολογίας, ὡς δεχόμεθα αὐτὴν σήμερον. Γινώσκωμεν—προστίθουσιν—ὅτι, μετὰ τὴν ἐπιτέλεισιν τοῦ σκοποῦ, δι' ὃν ἐσαρκώθη ὁ θείος Λόγος ἀνῆλθε καὶ πάλιν εἰς τοὺς οὐρανοὺς, ὅπως ἐκεῖ κατελάβῃ τὸν βασιλικὸν θρόνον, ἐκεῖ ἐνθα ὁ οὐράνιος Πατὴρ κατ' ἐξοχὴν κατοικεῖ καὶ κατὰ τρόπον πλεονεχί-ρετον, ἢ ἐν πᾶσι τοῖς λοιποῖς μέρεσι τοῦ κόσμου καὶ εἰδικῶς ἐκδηλοῖ τὴν δόξαν Αὐτοῦ καὶ τὸ μεγαλεῖον. Γινώσκωμεν ἐπίσης ὅτι ὁ θεῖος Σωτὴρ ὑπεσχέθη εἰς τοὺς πιστοὺς Αὐτοῦ κατοικίαν ἐν τῷ ὑπερφρεῖ τούτῳ

τοῦ Πατρὸς Αὐτοῦ οἴκῳ, τὸν ὅποιον αἱ αἰσθήσεις ἡμῶν ἀδύνατον νὰ περιλάβωσι· διότι, κατὰ τὴν φράσιν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, τὰ ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ ὀφθαλμός οὐκ εἶδε, καὶ οὐς οὐκ ἤκουσε, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη.

Ἰδοὺ πῶς ἐσκέπτετο ἐν ἐξοχῶν πνεῦμα περὶ τῆς θρησκείας. Ἰδοὺ ἐν συντόμῳ ὑπὸ ποίων θρησκευτικῶν συναισθημάτων καὶ πεποιθήσεων ἐνεφορεῖτο εἰς τῶν διακεκριμένων ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἐπιστήμης ἀνδρῶν καὶ πόσον βαθέως ἦτο ἐγκεχαραγμένη ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἡ διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ. Ἐν ἐκάστῳ σχεδὸν σελίδι τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ λαμβάνει ἀφορμὴν νὰ ἐκδηλώσῃ τὰ συναισθήματά τῆς εὐσεβείας καὶ τῆς πίστεως, ὧν ἡ καρδία αὐτοῦ ἐπληροῦτο. «Ἀφ' οὗ ὁμίλησα περὶ τῶν ἔργων τοῦ Θεοῦ καὶ Δημιουργοῦ—γράφει που ὁ Κέπλερος—ὑπολείπεται μοι νὰ ἀποστρέψω τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ τὰς χεῖράς μου ἐκ τοῦ πίνακος τῶν ἀποδείξεων, ὅπως ὑψώσω αὐτὰ πρὸς τὸν οὐρανόν, ὅπως εὐχρησθῶ καὶ παρὰκλέσω εὐλαβῶς τὸν Πατέρα τῶν φώτων. Ὡ Σὺ, ὅστις διὰ τοῦ φωτός τῆς φύσεως ἐξήγειρας ἐν ἡμῖν τὸν πόθον τοῦ φωτός τῆς χάριτος, ὅπως διὰ τούτου ἀναγκάγῃς ἡμᾶς εἰς τὸ φῶς τῆς δόξης, εὐχριστῶ Σοι, ὦ Θεέ Δημιουργέ, ἐπὶ τῇ ἀπολαύσει, ἧς με ἡξίωσας διὰ τῆς θεωρίας τῶν δημιουργημάτων Σου καὶ διότι ἐπιτρέψας μοι νὰ σκιρτήσω βλέπων τὰ ἔργα τῶν χειρῶν Σου. Ἰδοὺ συνεπλήρωσα τὸ ἔργον, τὸ ἀντικείμενον τῶν μελετῶν μου, ἀφ' οὗ ἐχρησιμοποίησα ἐν αὐτῷ πάσας τὰς δυνάμεις, ἃς μοι ἐδώρησας. Ἐφανέρωσα τοῖς ἀνθρώποις, οἵτινες ἀναγινώσκουσι τὰς μελέτας ταύτας, τὴν δόξαν τῶν ἔργων Σου, ἐφ' ὅσον τὰ στενά ὅρια τοῦ πνεύματός μου ἐπέτρεψάν μοι νὰ περιλάβω τὴν ἀπειρον τούτων αἰγλῆν· σκοπός μου ὑπῆρξε νὰ ὁμιλήσω περὶ αὐτῆς ὅσον ἡδυνάμην. Ἐὰν ἐν ἀγνοίᾳ μου ἔγραψά τι ἀνάξιον τῆς Σῆς σοφίας, διαφώτισόν με, ὅπως διορθώσω τοῦτο. Ἐὰν ἡ καλλονὴ τῶν ἔργων Σου μοι ἐνέπνευσεν τὴν θρασυτητα, ἐὰν προχωρῶν εἰς τὴν μελέτην τῶν ἔργων Σου, τῶν προωρισμένων νὰ διηγῶνται τὴν δόξαν Σου, ἐζήτησα καὶ ἡγάπησα τὴν ἰδίαν μου δόξαν ἐμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὦ Σὺ, ὅστις εἶσαι πρῶτος καὶ εὐσπλαγχνος, συγχώρησόν μοι».

Ἐν Ἀλχτσάτοις, τῇ 30 μαΐου 1506.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Θ. ΖΑΧΑΡΟΥΛΗΣ

(δ. θ.)

ΕΓΓΡΑΦΑ
ΙΕΡΟΘΕΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ
(1824)

(ἐκ κώδικος χειρογράφου τῆς ἐν Ἀλμυρῷ Φιλαρχαίου
Ἑταιρίας «Ὁθρυος» ἀριθμὸς 93*).

Β'.

Ἐξοφλητικὸν ἔγγραφον παραγγελίας.
ὑπόθεσις.

Χηρευούσης, ὡς εἶδομεν καὶ ἐν τῷ Α' ἔγγράφῳ τῆς ἐπ' ἀνεψιῶ νύμφης του πατριάρχου, ἥτις ἦδη συνεζεύχθη τὸ δεύτερον τὸν ἐκεῖ μὲν Γιάννην Σταμάτην Πατράκαλον ἀποκαλούμενον, ἐνταῦθα δὲ Ἰωάννην Χ' Σταμάτη, ὁ Ἱερόθεος παρήγειλεν εἰς τὸν ἐπ' ἀνεψιῶ γαμβρόν του Νάσιον Δημητρίου, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα σύννυμφον τῆς χήρας Δέσπου, ὅπως οὗτος παραλαμβάνων τὴν περιουσίαν τοῦ γυναικαδέλφου του μακαρίτου Δήμου, ἀποδώσῃ εἰς τὴν χήραν σύζυγόν του, τὴν προῖκα αὐτῆς.

Τῆς τοιαύτης παραγγελίας περὶ ἀκριβοῦς ἐκπληρώσεως εἶν' ἐξοφλητικὸν τὸ παρεντιθέμενον ἔγγραφον.

Κείμενον.

† Ἱερόθεος ἐλὼν Θεοῦ πάπας καὶ πατριάρχης τῆς ἁγιωτάτης πόλεως Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης γῆς Αἰγύπτου.

† Ἡ μετριότης ἡμῶν δηλοποιεῖ διὰ τῶν προκριντῶν αὐτῆς γραμμάτων, ὅτι πληρώσας κατὰ τὸν χωρὶς χρόνον ὀκτωβρίου δεκαπέντε τὸ καινὸν χρέος ὁ μακαρίτης Δῆμος ἀνεψιὸς μας εἰς Βασιλεῖουσιν ἐγκατέλιπεν ἕνα υἱὸν τοῦ Ἰω'. λεγόμενον, καὶ Δέσπο τὴν γυναῖκα του, καὶ τὴν μητέρα του Μαρίαν εἰς Τρίκερα· πληροφορηθεὶς δὲ ὁ πενθερός του Ἀλμπρος τὸν θάνατόν του, ἦλθεν ἀπὸ Γαρδίκι εἰς Τρίκερα, καὶ κατέγραψε τὴν περιουσίαν του μετὰ τῶν προεστώτων τῆς χώρας Τρικέρων, ἥτις καὶ ἐβάρηθη εἰς δεπόζιτον κατὰ τὴν συνθήκην τοῦ τόπου νὰ φυλαχθῇ καὶ μείνῃ διὰ τὸν υἱὸν του ὡς πρᾶγμα τοῦ πατρὸς του. Μετ' ὀλίγον καιρὸν ἀπέθανε καὶ ὁ υἱὸς του Ἰωάννης, ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ Δέσπο ἔκχευεν ἐπίτροπότης τὸν δεύτερον ἄνδρα τῆς Ἰωάννην Χ' Σταμάτη, ὁ ὁποῖος ἐλθὼν εἰς Βασιλεῖουσιν παρέστη ἐνώπιον τοῦ μακαρίτου πατριάρχου¹

¹ Ἰδὲ Α'. ἐν ἀρ. 52 τοῦ ἔτους 1905, τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ εἰς σελίδα 593 ὅπερ ἔγγραφον σημειώθητι ὅτι δὲν εἶναι μὲν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ἱεροθέου γραμμένη ἀλλ' ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ἱεροθέου γραμμένη, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Γρηγορίου Β' περὶ ἐκείνου ὁμῶς.

1. Εἰς ταύτην τὴν ἐνώπιον τοῦ Γρηγορίου παράστασιν του ἀναφέρεται τὸ ἐν σελίδι 593 τοῦ 1905 δημοσιευθὲν γράμμα.

κύρ Γρηγορίου ὡς ἐπίτροπος τῆς γυναικὸς τοῦ ζητῶν τὴν περιουσίαν τοῦ μακαρίτου Δήμου, ἡ δὲ πενθερά τῆς Μαρίαν ἔκχευεν ἐπίτροπόν τῆς τὸν ἀδελφόν τῆς ἡμᾶς, οὔτινες προβλέποντες τὰ μετὰ ταῦτα ἐνδεχόμενα, χωρὶς νὰ ἦναι δουλειὰ μας ἀνακατώθημεν εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, ὅθεν ἐθωρήθη αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις ἐκκλησιαστικῶς, καὶ ἐκρίθη δίκαιον νὰ λάβῃ τὸ πρᾶγμα τῆς καὶ προικεῖον, νὰ πληρώσῃ καὶ τοὺς χρεοφειλέτας τοῦ ἀνέχῃ, τὸ δὲ ἐξῆς ὅσον πρᾶγμα ἂν περισσεύσῃ, ἐδιωρίσθη ἐκκλησιαστικῶς νὰ γίνῃ τρία μερίδια κατὰ τοὺς θεῖους τῆς Ἐκκλησίας νόμους· τὸ ἐν δῆλον ὅτι νὰ πέρνῃ ἡ γυναῖκα τοῦ μακαρίτου Δήμου Δέσπο· τὸ δεύτερον ἡ ψυχὴ, καὶ τὸ τρίτον νὰ πέρνῃ ἡ μητέρα τοῦ ἀποθανόντος Μαρίαν ὁ δὲ δεύτερος ἄνδρας τῆς καὶ ἐπίτροπός τῆς στοχάζομενος ὅτι δὲν ἀρκεῖ τοῦ μακαρίτου τὸ πρᾶγμα εἰς ἀποπλήρωσιν τοῦ προικεῖου δικαίου καὶ τρεχάματος συνεφώνησεν ἡμῖν νὰ πληρωθῇ παρ' ἡμῶν ταῦτα πάντα ὅσα εἶχε νὰ λάβῃ ἡ γυναῖκα καὶ αὐτός, ἡ ἐκείνη νὰ μὴν ἐνέχωνται εἰς τὸ πρᾶγμα τοῦ μακαρίτου Δήμου, ἢ νὰ ἐρευνήσουν οὐδαμῶς. Τούτων οὕτω συμφωνηθέντων καὶ τῶν πρᾶγματων εὐρισκομένων εἰς Τρίκερα, ἐγράψαμεν πρὸς τὸν κύρ Νάσιον τὸν ἐπ' ἀνεψιῶ γαμβρόν μας διὰ νὰ πληρώσῃ αὐτὰ τὰ ἄσπρα καὶ νὰ περιλάβῃ τὸ πρᾶγμα τοῦ μακαρίτου κατὰ τὸ κατὰστιχον τῆς χώρας· ὅθεν ὁ Νάσιος ἐπλήρωσε πρὸς τὸν ἐπίτροπον ἄνδρα Ἰωάννην Χ' Σταμάτη τῆς γυναικὸς τοῦ μακαρίτου Δήμου γρόσια 3277:30 ἥτοι τρεῖς χιλιάδες διακόσια ἐβδομήκοντα ἐπτὰ καὶ πρ' τριάκοντα· ἔδωκε καὶ διὰ τὴν ἀρχιερατικὴν λειτουργίαν γρόσια 62: καὶ πρ' 25: ἥτοι ἐξήντα δύο καὶ πρ' εἰκοσιπέντε, ἐν ᾗ ἀνεγνώσθησαν καὶ τὰ ἐκκλησιαστικὰ γράμματα, ἥτοι τὸ συνοδικόν, καὶ ἔλαβε τὸ πρᾶγμα ὅπου εὐρέθη καθὼς τοῦ ἐγράψαμεν τόσον τοῦ μακαρίτου Δήμου, τὸ ὅποιον καὶ ἐπροστάξαμεν τότε τὸν Νάσιον διὰ νὰ τὸ πουλήσῃ νὰ συνεχῇ τὰ ὅσα γρόσια ἔδωκε προστάζοντες ἀκόμη νὰ παραλάβῃ καὶ ἀπὸ τοὺς Ἀρμυριώτας, ἐὰν τὸν φέρουν ἄσπρα ἀπ' ὅσα μᾶς χρεωτικῶν², ἀπὸ τοὺς ὁποῖους ἔλαβε γρόσια 2042:35 ἥτοι δύο χιλιάδες σκαρὰντα δύο: καὶ 35 πρ' κατὰ τὸν ἐν φόβῳ Θεοῦ καὶ τῆς ψυχῆς του λογαριασμόν ὅπου μᾶς ἔδωκεν. Οἱ δὲ καλοὶ συγγενεῖς, χρηματικοὶ ὑπάρχοντες, ἡκιστα δικαίου ζήλου, οὐκ ἐπαύσαντο κατατρέχειν καὶ καταθλίβειν καὶ καταζητεῖν τὸν Νάσιον, διὰ τὸ πρᾶγμα τοῦ μακαρίτου Δήμου καὶ διὰ τὸ ἰδι-

2. Τὸ χρέος τοῦτο πρὸς τὸν πατριάρχην τῶν Ἀλμυριωτῶν ὤφειλετο διὰ τι δάνειον αὐτοῦ, ὄντος τότε ἐπισκόπου Ζητουίνου (Λαμίας), γενόμενον πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ πρώτου ναοῦ τῆς πόλεως, ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Νικολάου, ἐν ἔτει 1380.

κόν μας, καὶ διὰ ἅσπρα ἐκείνου καὶ ἡμῶν θέλοντες βέβαια νὰ μᾶς κληρονομήσουν ἔτι ζώντας. Ὅθεν ὁ κύρ Νάσιος ἐπὶ κληρονομήθη καὶ ἦλθεν ἐδῶ εἰς Μισίρι³ ἐλπεινολογούμενος πρὸς ἡμᾶς καὶ πρόσκλησόμενος· καὶ δὴ ἐδόμεν τοὺς μετ' αὐτοῦ λογαριασμοὺς καθαρούς· ὅθεν ὁ Νάσιος εὐρέθη δικαιοῦμενος, καὶ ὑπάρχει ἀκατάκλητος ἀπὸ τούτων πάντων ὅσον ἀπὸ ἡμᾶς αὐτοὺς, ὅσον καὶ ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς ἡμῶν πάντας, καὶ ἄλλους οἷους δὴ ποτε ἀνθρώπους, καὶ διὰ τοῦτο ἡ μετριότης ἡμῶν ἔδωκε τὸ παρὸν ἐξοφλητικὸν γράμμα εἰς χεῖρας τοῦ κύρ Νάσιου Δημητρίου νὰ ἦναι ἀκατάκλητος καὶ ἀνεόκλητος ἀπὸ παντός προσώπου καὶ ὑποκειμένου· καὶ ἂν, ὃ μὴ γένοιτο, ἤθελε τὸν πειράξει τις καὶ εἰς τὸ ἐξῆς κατατρέξῃ καὶ ζημιώσῃ αὐτόν ἢ τοὺς κληρονόμους του, ἀφωρισμένοι εἴσαν παρὰ Θεοῦ κυρίου παντοκράτορος καὶ προκοπὴν μὴ ἴδοιεν ἐφ' οἷς ἐργάζονται πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς των, καὶ αὐτοὶ καὶ τὰ παιδία των. Ἰδέ⁴ καὶ κατὰ τὸ παρὸν ἐξοφλητικὸν δικατελοῦσι πειθόμενοι, καὶ βιοτεύοντες εἰρηνικῶς, καὶ ἐν ὁμονοίᾳ ἀδελφικῇ ἀγάπῃ, ὃ εἰς μετὰ τοῦ ἄλλου, νὰ ἔχουν τὴν χάριν, εὐχὴν καὶ εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ, τῆς Παναγίας καὶ πάντων τῶν ἁγίων καὶ τὴν ἡμετέραν· χάριτά νὰ πιάσουν ἀσῆμι καὶ μάλα γμὲν νὰ γίνοντο, νὰ ἦναι ἀκατάκλητοι καὶ διὰ ὅσα ἡμεῖς ἐδώρισκαμεν αὐτοῖς εὐχετικῶς καὶ θληματικῶς, χωρὶς νὰ σκανδαλισθοῦν εἰς τὸ παρμικρόν·—
αὐχθ' ἰουνίου δ' ἡ:—

ΙΕΡΟΘΕΟΣ πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ὑποβεβαιοῖ.

Δ'.

(Αὐτῶν ἀριθ. κωδ. 95).

Ἐντολὴ διαθέσεως χρημάτων.

Ὑπόθεσις.

Ἐντέλλεται ὅπως οἱ ἐπ' ἀνεψιαῖς γαμβροὶ αὐτοῦ Γεωργάκης Κουμπουρέλος καὶ Νάσιος Δημητρίου τὰ ὑπὸ τῶν Ἀλμυριωτῶν ὀφειλόμενα αὐτῷ γρόσια δι' ὅσων εἰσπράξουν ἐξ αὐτῶν νὰ ἀγορασθοῦν κτήματα καὶ ὑποστατικά, τῶν ὁποίων τὰ εἰσοδήματα νὰ ἐξοδευθοῦν ἀείποτε εἰς μισθοὺς διδασκάλων τῶν ἐλληνικῶν μαθημάτων καὶ μαθητῶν τοῦ συστηνησομένου κατὰ τὴν αὐτὴν πολιτείαν τοῦ Ἀλμυροῦ ἐλληνικοῦ σχολείου.

Κείμενον.

Ἰδε τοῦτο κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἀκριβές ἐν Δελτίῳ τῆς Ὁρθροῦς, τεύχει Δ', σελ. 32 καὶ ἐξῆς.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

3. Αἴγυπτος.

4. Ἀνάγνωθι: Εἰ δέ.

5. Ἀρμυρος καὶ χρυσός: θαυμασία ἐν τῇ μεταφορᾷ τῆς, ἔτι καὶ νῦν συνήθης εὐχή.

Παρακαλοῦνται αἱ ἐλληνικαὶ ἐφημερίδες αἱ ἀναδημοσιεύουσαι τὰς ἐπιτολάς τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ὀρθοδόξων μητροπολιτῶν, ὥς ἐκδίδομεν, νὰ ἀναφέρωσιν ὅτι αὗται τὸ πρῶτον ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῇ «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ».

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Ὁ Ἰωσήφ Γιωβάννοβιτς, χριστιανὸς ὀρθόδοξος, ὑπήκοος Μαυροβούνιος, ἄλλοτε καθάσης τοῦ ρωσικοῦ προξενίου Ἰάφας, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον πέμπτην καὶ ὥραν 2αν εὐρωπαϊστὶ μ.μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσίευσος τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου, πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ δικαστηρίου ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς ἐαυτοῦ συζύγου Μαρίας Ἰωσήφ Γιωβάννοβιτς, τὸ γένος Νικολάου Καραμπουρούση, χριστιανῆς, ὀρθοδόξου, ὑπηκόου ὡς αὐτῶς Μαυροβουνίας, κατοικοῦ Σισλῆ τοῦ Πέραν, ἐπὶ διαζεύξει. Ἀλλως ἢ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴν περὶ διαζεύξεως δικασθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παρούσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρίς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδόμενων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Κωνσταντινουπόλεως».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 28 ἰουνίου 1906.

ὁ προεδρεύων

1

+ Ὁ Μέγας Πρωτοσύγκελλος Καλλίνικος

ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀρχιεπίσκοπος Δ. Χαμουδόπουλος

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Διὰ ταῦτα

Ἰδὼν καὶ τὰ ἄρθρα 77 καὶ ἐπ. 207 τῶν Δικονομ. Ὁδηγιῶν Δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφασίζον παμψηφεὶ· Δέχεται τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 3595 καὶ ἀπὸ 14 ἰουνίου 1905 περὶ διαζεύξεως ἀγωγὴν τῆς Φωστήρας Εὐθυμίου Ἀποστόλου, κατὰ Εὐθυμίου Ἀποστόλου, ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεξιμένην.

Κηρύττει τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων τέως ὀφιστάμενον γάμον διαλελυμένον ἐξ υπαιτιότητος τοῦ ἐναγομένου.

Διατάσσει τὴν ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδόμενων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Πρόδου» δημοσιεύσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ

Ἐπιτίθησι τῷ ἐναγομένῳ, ὡς ἡττηθέντι ἐν τῇ δίκῃ, τὰ δικαστικὰ ἐξόδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων, ἀνιόντα εἰς γρόσια τριακόσια ἐξήκοντα τρία (ἀρ. 363) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος.

Ἐκρόθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέθη αὐθημερόν.

2

ὁ προεδρεύων

+ Ὁ Μέγας Πρωτοσύγκελλος Καλλίνικος

ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀρχιεπίσκοπος Δ. Χαμουδόπουλος

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΡΠΑΘΟΥ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Διὰ ταῦτα

Ἰδὼν καὶ τὰ ἄρθρα 77 καὶ ἐπεὶ 207 τῶν Πατριαρχικῶν δόγματων, δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφασίζον παμψηφεί·

Δέχεται τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 185 καὶ ἀπὸ 10 Διβρίου 1905 ἀγωγὴν τῆς Καλῆς Ἀντωνίου Ι. Ρουσάκη ἐξ Ὀλύμπου, καταδικάζει τὸν ἐναγόμενον Βασίλειον Χ' Παπᾶ Ἀντωνίου νὰ πληρώσῃ εἰς τὴν ἐνάγουσαν σύζυγόν του, διὰ τὴν ἐπὶ τετραετίαν διατροφὴν αὐτῆς Γρόσια τρεῖς χιλιάδας ἀριθ. 3000 πρεχούμενα ὡς καὶ Γρόσια 62 κατὰ μῆνα ἀπὸ τοῦδε λόγῳ διατροφῆς αὐτῆς ἐπ' ἄριστον

Ἐπιβάλλει αὐτῷ τὰ δικαστικὰ τῆς παρούσης ἀνιόντα εἰς γρ. 213. 50 προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τῆς ἐπισπευδούσης καὶ διατάσσει τὴν ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῆς ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ἐκδιδομένης ἐφημερίδος «Ἑκκλ. Ἀλήθεια» δημοσιεύσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως

ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη

Ἐν τῇ ἱερᾷ μητρόπόλει Καρπάθου τῇ 18 Μαρτίου 1906

Ὁ προεδρεύων

Ἀρχιμανδρίτης Μελέτιος

Ὁ γραμματεὺς

Φρ. Σακελλαριάδης.

3

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Ἀπόσπασμα τῆς ὑπ' ἀρ. 56, πρωτ. 6672 καὶ χρονολογίαν 11 Αὐγούστου 1905.

Διὰ ταῦτα

Ἰδὼν καὶ τὰ ἄρθρα 77 καὶ ἐπ. 207 τῶν Δικον. Ὁδηγῶν (Ἀρμεν. Δ' ΙΕ' 14 § 2),

Δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφασίζον παμψηφεί,

Ἀπορρίπτει τὰ ἐν τῷ σκεπτικῷ ὡς ἀπορριπτέα κρινόμενα,

Δέχεται τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 2312 καὶ ἡμερομ. 29 Μαρτίου 1905 περὶ διαζύξεως ἀγωγὴν τῆς Μαρίκας Σπ. Φιλιποπούλου, κατὰ Σπύρου Φιλιποπούλου ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεδειγμένην κατὰ τὸ ταχθὲν θέμα ἀποδείξεως.

Κηρύττει τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων τῶς ὑφιστάμενον γάμον διαλυτόν ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐναγομένου,

Διατάσσει τὴν ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἑκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Κωνσταντινουπόλεως» δημοσιεύσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων ἀνιόντα εἰς γρόσια τριακόσια ἐξήκοντα (ἀριθ. 360) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη αὐθημερόν.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 10 Ἰουνίου 1906.

Ὁ προεδρεύων

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος Καλλίνικος.

Ὁ Δος γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

3

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

(Διατακτικὸν τῆς ὑπ' ἀρ. 32 καὶ χρονολογ. 27 Ἀπριλ. 1906).
Διὰ ταῦτα

Ἰδὼν καὶ τὰ ἄρθρα 77 καὶ ἐπ. 207 τῶν Πατριαρχικῶν Δικονομικῶν Ὁδηγῶν

Δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφασίζον παμψηφεί

Ἀπορρίπτει τὰ ἐν τῷ σκεπτικῷ ἀπορριπτέα,

Δέχεται τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 171 καὶ ἀπὸ 13 Δεκεμβρ. 1905 ἀγωγὴν τῆς Πολυξένης Ι. Μανιατάκη, τὸ γένος Κωνσταντίνου Παλαιῶ, κατὰ Ι. Μανιατάκη, ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεδειγμένην κατὰ τὸ πρὸς τοῦτο ταχθὲν θέμα τῆς ἐπταετοῦς ἄνευ προνοίας ἐγκαταλείψεως τῆς ἐναγούσης ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου,

Κηρύττει τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφιστάμενον γάμον διαλυτόν ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐναγομένου.

Διατάσσει τὴν ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἑκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Ταχυδρόμου» δημοσιεύσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως, καὶ

Ἐπιτίθησι τῷ ἐναγομένῳ, ὡς ἡττηθέντι ἐν τῇ δίκῃ, τὰ δικαστικὰ ἐξόδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων ἀνιόντα εἰς γρόσια τριακόσια ἐξομύκοντα πέντε (ἀρ. 375) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη αὐθημερόν.

Ὁ προεδρεύων

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος Καλλίνικος

Ὁ Δ' γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

3

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ

Ἡ ἐπὶ τῶν ἀρχιερατικῶν περιουσιῶν Ἐπιτροπὴ εἰδοποιεῖ ὅτι τὴν προσεχῇ Δευτέραν ἀπὸ τῆς 9ης τῆς πρωίας εὐρωπαϊστὶ γενήσεται ἡ διὰ δημοπρασίας ἐκποίησης τῶν ἀρχιερατικῶν ἀμφίων τοῦ ἀειμνήστου μητροπολίτου Τραπεζοῦντος Κωνσταντίνου, ἅμα δὲ εἰδοποιεῖ πρὸς τοὺς πιστωτὰς καὶ κληρονόμους τοῦ μακαρίτου, ὅπως ὑποβάλλωσιν ἀρμοδίως τὰς ἀπαιτήσεις των, οἱ μὲν πρῶτοι ἐντὸς τριῶν μηνῶν, οἱ δὲ δευτεροὶ ἐντὸς ἐξ ἀπὸ τῆς παρούσης κοινοποιήσεως.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 12 Ἰουλίου 1906.

Ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς

† Ὁ Σιδανίου ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Τοῖς συνδρομηταῖς τῆς «Ἑκκλ. Ἀληθείας».

Καίτοι, καθ' ἃ ἐν τῇ προμετωπιδί τοῦ φύλλου δηλοῦται, αἱ συνδρομαὶ προκαταβάλλονται, ἐν τούτοις ἐννοεῖται τῶν συνδρομητῶν ἀναβάλλουσι τὴν ἀπόσιν αὐτῶν καὶ δὴ ἀφοῦ λήγῃ ἡδὴ τὸ Δ'. ἐξάμηνον τοῦ διανυομένου ἔτους· ὅθεν παρακαλοῦνται ὅπως ἐπισκεύωσι τὴν πληρωμὴν αὐτῶν.

Ἐπεύθυνος Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ